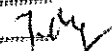

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W LUBLINIE

20-074 Lublin, ul. Spokojna 9a
Tel. (0-81) 532-35-31, 743-77-30, 532-54-48, Tel/Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 27 lipca 2002 r.

RLU-500/2/41/02/IM

Urząd
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Delegatura w Lublinie
Wpłynęło/Wysłano dnia 27.07.2002, Decyzja Nr RLU 9/2002
L. dz.

Na podstawie art. 104 § 1 k.p.a. w związku art. 11 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000 r. Nr 122 poz. 1319) , po rozpatrzeniu sprawy wszczętej na wniosek Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Krasnymstawie, przeciwko Towarzystwu Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Krasnymstawie , nie stwierdza się stosowania praktyki monopolistycznej przez wyżej wymienione Przedsiębiorstwo , która miałaby polegać na narzucaniu nieuczciwych cen za dostarczaną energię cieplną , przy zajmowaniu pozycji dominującej na rynku .

Uzasadnienie :

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatura w Lublinie wpłynął wniosek p. Wojciecha Hryniewicza - Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Krasnymstawie (zwanego dalej Rzecznikiem) o wszczęcie postępowania administracyjnego w związku z zarzutem stosowania praktyk ograniczających konkurencję przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. o.o. w Krasnymstawie (zwane dalej TBS) . Praktyki te miały polegać na pobieraniu nieuczciwych opłat za dostarczaną energię cieplną .

Dwie mieszkanki budynku przy ulicy Czystej w Krasnymstawie wniosły do Rzecznika skargę w związku z drastyczną , ich zdaniem, podwyżką opłat za ogrzewanie lokali mieszkalnych, wprowadzoną przez TBS . Na podstawie danych , jakie przedłożył Rzecznikowi TBS , ustalił on , iż opłata za ogrzewanie wynosi od 1.07.2001 r. 4,10 zł/m² (poprzednio 2,93 zł/m²), a średni miesięczny koszt obsługi węzła wymiennikowego do pokrycia przez

mieszkańców budynku „Czysta 16” $1,34 \text{ zł/m}^2$ (poprzednio $1,11 \text{ zł/m}^2$) . Wyjaśnienia uzyskane od TBS Rzecznik uznał za niewystarczające oraz nierzetelne . Organ antymonopolowy wszczął w sprawie postępowanie wyjaśniające . W jego trakcie TBS przedstawił wszystkie składniki tworzące pozycję „koszty ogólne zarządu” , które zostały przyjęte do kalkulacji proporcjonalnie do kosztów produkcji i sprzedaży energii cieplnej z węzła wymiennikowego przy ulicy Czystej . Odnosząc się do wykazanych przez TBS wielkości Rzecznik wyraził pogląd , że „koszty ogólne zarządu” są nieadekwatne do rzeczywistych nakładów i , że należałoby je zawęzić wyłącznie do kosztów obsługi niewielkiej wymiennikowni . Rzecznik zakwestionował również sposób (klucz) rozliczania kosztów . Ustosunkowując się do konkretnych pozycji kalkulacji przedstawionej przez TBS na wezwanie UOKiK Rzecznik wskazał znaczne różnice pomiędzy opłatami za ciepło oraz pomiędzy jednostkowymi kosztami obsługi wymiennikowni , wynikające z dokumentów przedstawionych przez TBS rzecznikowi w porównaniu do danych jakie uzyskał w trakcie postępowania UOKiK . Z danych UOKiK wynikała stawka za ciepło w wysokości $2,21 \text{ zł/m}^2$, natomiast mieszkańcy mieli być obciążeni kwotą $4,10 \text{ zł/m}^2$. Również średni koszt jednostkowy obsługi wymiennikowni „Czysta” wynosiłby odpowiednio $1,11 \text{ zł/m}^2$ i $1,34 \text{ zł/m}^2$.

Zważywszy na tak znaczne różnice w poziomie opłat i w samych kalkulacjach Prezes UOKiK wszczął w następstwie wniosku Rzecznika postępowanie antymonopolowe . W postanowieniu o wszczęciu tegoż postępowania organ antymonopolowy zawarł szczegółowe pytania dotyczące różnic w średnich miesięcznych kosztach obsługi węzła wymiennikowego i różnic w opłatach za ciepło wynikających z materiałów przedstawionych Rzecznikowi oraz z dokumentów przekazanych Prezesowi UOKiK . TBS został także poproszony o uzasadnienie przyjętego sposobu (wskaźnika) naliczania kosztów zarządu w odniesieniu do węzła wymiennikowego przy ulicy Czystej

Odpowiadając na zawarte w postanowieniu o wszczęciu postępowania pytania TBS wyjaśnił, że kwestionowane wielkości opłat za ciepło i w tym jednostkowego kosztu obsługi węzła wymiennikowego , jakie ponoszą mieszkańcy budynku przy ulicy Czystej , ustalone zostały na rok 2001 na podstawie kosztów z pierwszej połowy tego roku , natomiast dane przesłane do UOKiK stanowiły rzeczywiste koszty poniesione w roku bilansowym 2001 . Duże różnice pomiędzy tymi wielkościami wynikały , zdaniem TBS, ze zmniejszenia kosztów bezpośrednich (mniejsze zatrudnienie związane z obsługą węzłów wymiennikowych) oraz ze zmiany sposobu rozliczania kosztów ogólnych zarządu w odniesieniu do całego roku bilansowego .

TBS wskazał ponadto , że po zakończeniu sezonu grzewczego 2001/2002 zostanie przeprowadzone, zgodne z wielkościami przedstawionymi Prezesowi UOKiK, rozliczenie kosztu ogrzewania poszczególnych lokali i wpłaconych

zaliczek . Ewentualne nadpłaty zostaną zwrócone mieszkańcom lub zaliczone na poczet należności przyszłych .

Rzecznik odnosząc się do przedstawionych przez TBS wyjaśnień wskazał na znaczne różnice pomiędzy kosztami I i II półrocza 2001 oraz nie zgodził się z opinią , iż koszty zakupu energii cieplnej powinny być brane pod uwagę przy obliczaniu kosztów ogólnych .

Prezes UOKiK zważył co następuje :

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów (...) chroni z założenia interes publiczno-prawny , co wynika z treści art. 1 tej ustawy - „ustawa określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów” . Określenie „publiczny” oznacza , że działania podejmowane przez Prezesa UOKiK w ramach stosowania przepisów ustawy antymonopolowej muszą odnosić się do ogółu (nie skonkretyzowanej z góry liczby przedsiębiorców czy też konsumentów) . Nie jest więc możliwe na gruncie obowiązującego prawa antymonopolowego i dotychczasowego orzecznictwa w tym zakresie odniesienie się przez Prezesa UOKiK do faktu naruszania interesu jednostki , czy nawet określonej grupy , tj. interesu indywidualnego lub grupowego . W orzecznictwie Sądu Antymonopolowego, na podstawie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2001 r., sygn. akt I CKN 1271/98 , takie rozumienie interesu publicznego zostało ugruntowane . Sąd Najwyższy uznał , że cel regulacji zawartych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów (...) pozwala przyjąć , że ma ona charakter publicznoprawny i służy ochronie interesu ogólnospołecznego , polegającego na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego . Te warunki to możliwość powstania i rozwoju konkurencji . Zaś w odniesieniu do ochrony konsumentów , podejmowanej w interesie publicznym Prezes UOKiK podejmuje kroki władcze w sytuacji gdy negatywnymi skutkami określonych zachowań przedsiębiorców na rynku dotknięty jest szeroki, z góry nieokreślony, krąg osób . Dla ochrony interesów indywidualnych i grupowych służy droga postępowania przed sądem powszechnym .

W przedmiotowej sprawie Rzecznik złożył wniosek o wszczęcie postępowania antymonopolowego na podstawie skargi, skierowanej do niego przez dwie osoby, będące mieszkańcami budynku przy ulicy Czystej w Krasnymstawie . W budynku tym znajduje się łącznie 10 lokali zamieszkałych przez osoby indywidualne . Mieszkańcy kilku innych nieruchomości, także będący odbiorcami ciepła dostarczanego przez TBS nie wnosili skarg w związku z kosztami funkcjonowania węzła wymiennikowni ciepła „Czysta”, chociaż takie ewentualne skargi nie zmieniłyby faktu, iż w sprawie może być naruszony co najwyżej tylko interes grupowy określonej liczby mieszkańców , a więc

organ antymonopolowy musiał odmówić niniejszą decyzją stwierdzenia stosowania przez dostawcę ciepła praktyk ograniczających konkurencję .

Ustalone przez organ antymonopolowy w toku postępowania rozbieżności w ocenie danych księgowych mógłby rozstrzygnąć ostatecznie wyłącznie biegły, którego jednak powoływanie, wiążące się ze znacznymi kosztami , byłoby niecelowe , zważywszy na brak antymonopolowego charakteru sprawy, a więc i niemożność wydania decyzji stwierdzającej stosowanie praktyk ograniczających konkurencję . Niezależnie od powyższego należy zauważyć , że samo podjęcie postępowania przez organ antymonopolowy przyczyniło się do znacznej redukcji stawki opłaty za ciepło , jaka była zakomunikowana mieszkańcom od dnia 1.07.2001 r. Ostatecznie więc mieszkańcy zostaną rozliczeni, zgodnie z deklaracją TBS przesłaną do Prezesa UOKiK, według stawek zdecydowanie niższych, wynikających z rozliczenia kosztów rzeczywistych poniesionych przez TBS, a ewentualne nadpłaty mieszkańców zostaną zwrócone lub zaliczone na poczet przyszłych należności . Przede wszystkim do rozliczenia kosztów obsługi węzła wymiennikowego na koniec roku bilansowego 2001 oraz w I półroczu 2002 r. zamiast kosztów ogólnych zarządu wyliczonych proporcjonalnie do obsługiwanych ogółem powierzchni TBS zastosował takie wyliczenie na podstawie kosztów ogólnych zarządu proporcjonalnie do kosztów bezpośrednich wytworzenia , co umożliwiło znaczną korektę opłat na korzyść mieszkańców .

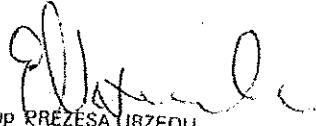
W związku z powyższy Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji .

Od decyzji niniejszej służy stronom odwołanie do Sądu Okręgowego – Sądu Antymonopolowego w Warszawie , za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Lublinie , w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji .

Otrzymują :

Powiatowy Rzecznik
Konsumentów
ul. Sobieskiego 3
22-300 Krasnystaw

Towarzystwo Budownictwa
Społecznego Sp. z o.o.
ul. Piłsudskiego 66
22-300 Krasnystaw

z up. PREZESA URZĘDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
p.o. DYREKTOR DELEGATURY w LUBLINIE

Ewa Wiszniowska